

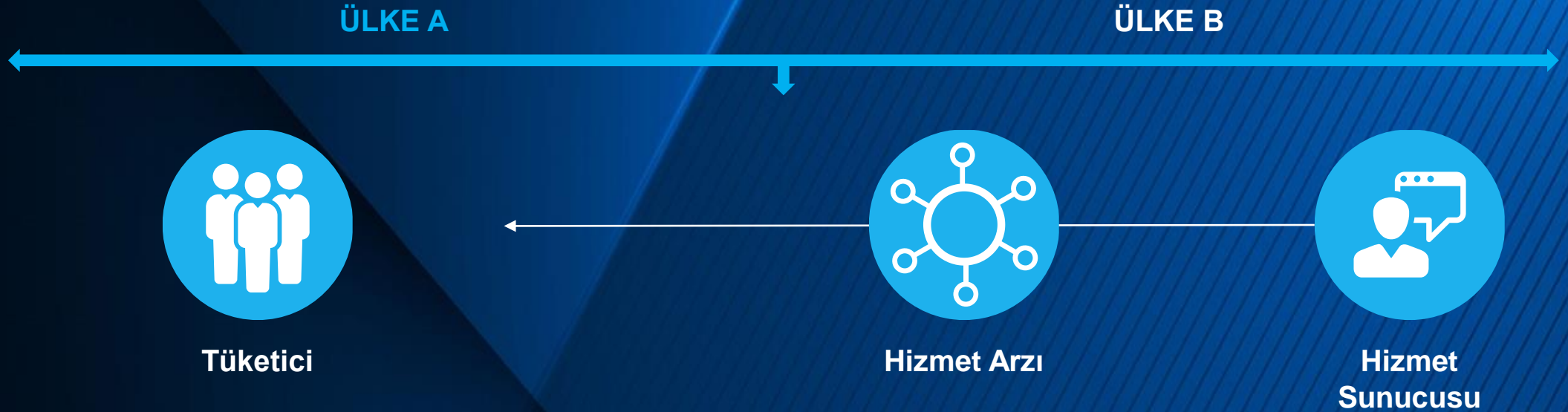
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

HİZMET İHRACATI MODLARI

MOD 1: SINIR ÖTESİ TİCARET

Hizmetin bir ülkeden diğer ülkedeki tüketiciye - hizmeti sunan ve hizmetten yararlananın kendi ülkelerinden ayrılmadan - sağlanmasını ifade eder. Burada **sınırı geçen hizmetin kendisidir**.

MOD 1: SINIR ÖTESİ TİCARET

İnternet vb. teknolojik gelişmeler sayesinde hizmet sunumu hizmeti sunan ve alanın fiziki olarak sınırı geçmeden temas kurması Mod1'e girmektedir:

- Bilgisayar ve IT hizmetleri (Uzaktan online veri işletimi ve veri tabanı hizmetleri ile yazılım hizmetleri)
- Hukuk danışmanının e-mail, telefon vb. yoluyla hizmet vermesi
- Türkiye'deki bir mimarlık firmasının diğer bir ülkedeki müşterisinin istekleri doğrultusunda bir bina tasarlaması ve bu tasarımı İsviçre'ye göndermesi.
- Her türlü elektronik vb. teknolojik ortamda sağlanan danışmanlık, muhasebe, mühendislik, mimarlık, mali vb. hizmetler

MOD 2: YURTDIŞINDA TÜKETİM

Hizmetin bir ülkede diğer ülke tüketicilerine sağlanması şeklindedir.
Burada **hizmeti alan** hizmeti sağlayanın ülkesine gitmektedir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

MOD 2: YURTDIŞINDA TÜKETİM

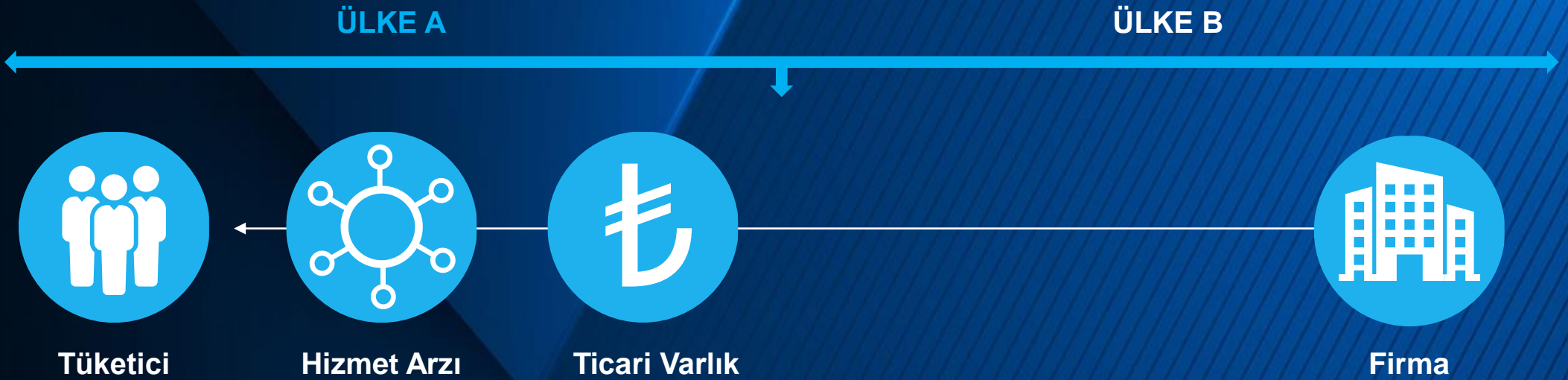
Türkiye'nin turizm ihracatının büyük çoğunluğu **Mod2** altında gerçekleştirilmektedir.

Örneğin, yabancı ülke vatandaşının Türkiye'de gerçekleştirdiği seyahat/tatil amaçlı harcamaları, yabancı ülke vatandaşı bir hastanın Türkiye'de tedavi görmesi ya da Türkiye'de üniversite eğitimi alması buna girmektedir.

MOD 3: YURTDIŞINDA TİCARİ MEVCUDİYET

Bir ülkedeki **hizmet sunucusunun** başka bir ülkeye giderek hizmet sunmasıdır.
Burada hizmeti sağlayan hizmeti alanın ülkesine gitmektedir.

MOD 3: YURTDIŞINDA TİCARİ MEVCUDİYET

Bir ülkedeki hizmet sunucusunun başka bir ülkeye giderek hizmet sunmasıdır. Burada hizmeti sağlayan hizmeti alanın ülkesine gitmektedir. **Örneğin: Hizmetler alanında faaliyet gösteren bir Türk firmasının şube veya yerel ortak vasıtası ile ayrı bir tüzel kişilik olmaksızın yurtdışında gösterdiği faaliyetleri Mod3'e girmektedir.**

GATS şu tanımları getirmektedir:

1. Başka bir ülkede bir işletme kurma, bir tüzel kişiyi satın alma, sürdürme vb. yoluyla

2. Bir şube veya temsilcilik açmak dahil olmak üzere yapılan her tür ticari ve mesleki yerleşim... (Subsidiaries-yan kuruluşlar, şubeler, jointventure, ortaklık, temsilcilik bürosu vb.)

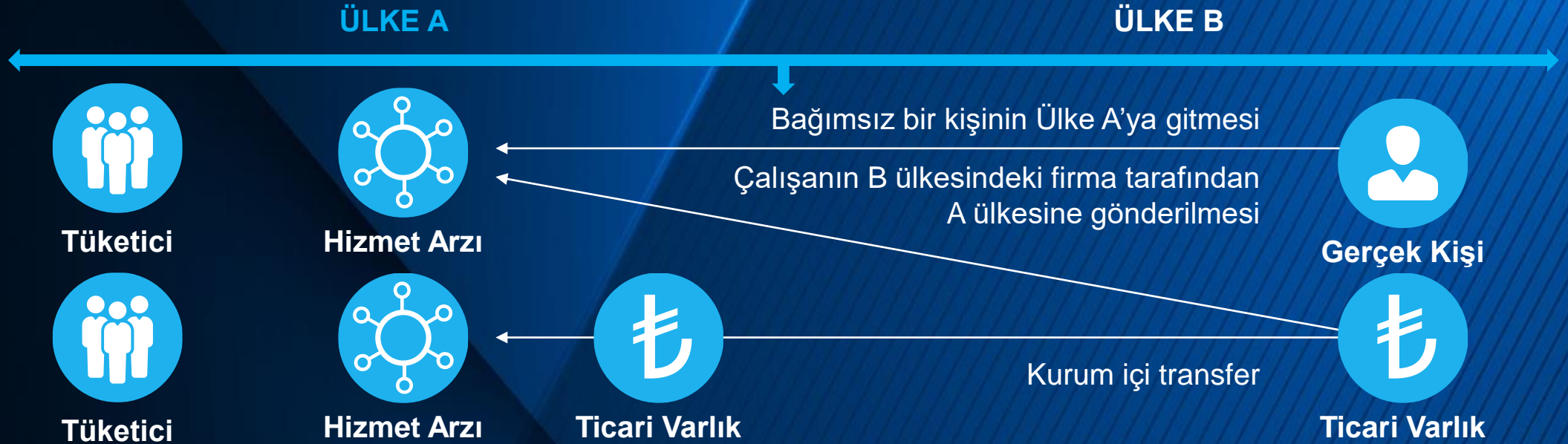
Öz kaynak içermeyen (non-equity) ticari iştiraklerde bu kapsama dahildir (Lisanslar, Yönetim sözleşmeleri, Anahtar teslim projeler, Yap-işlet-devret projeleri...)

MOD 4: GERÇEK KİŞİLERİN VARLIĞI

Hizmeti veren adına gerçek kişilerin hizmet sunumu için başka bir ülkeye gitmesidir. Mode 4 iki tür gerçek kişiyi kapsar:

- Kendisi hizmet sağlayıcısı olan kişiler (bağımsız profesyonel meslek sahipleri)
- Hizmet sağlayan adına çalışan (istihdam edilen) kişiler

*Hizmeti veren kişi (personel) sınırdan geçiyor.

MOD 4: GERÇEK KİŞİLERİN VARLIĞI

Hizmeti veren adına gerçek kişilerin hizmet sunumu için başka bir ülkeye gitmesidir.
Mod 4 iki tür gerçek kişiyi kapsar:

- Kendisi hizmet sağlayıcısı olan kişiler (bağımsız profesyonel meslek sahipleri)
- Hizmet sağlayan adına çalışan (istihdam edilen) kişiler

a) Kurum-içi transferler: B ülkesinde ticari bir varlığı bulunan A ülkesi hizmet sunucusunun bir çalışanını, hizmet vermek üzere B'ye yollaması durumu

b) İş nedeniyle seyahatler ve hizmet satıcıları: A ülkesindeki bir hizmet sağlayıcısının bir elemanını B'de ticari bir varlık kurmak ya da bir hizmet satışı yapmak amacıyla oraya göndermesi durumu

c) Sözleşmeye dayalı hizmet sağlayıcıları: B ülkesinde ticari bir varlığı olmayan A ülkesi hizmet sunucusunun bir çalışanını - oradaki bir hizmet alıcısı ile yaptığı sözleşme gereği-hizmet vermek üzere B'ye yollaması durumu